

1. ENFLASYON

Fiyat endeksi, Ekim 2018
[2003=100]

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık %2,67 arttı. TÜFE'de (2003=100) 2018 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre %2,67, bir önceki yılın Aralık ayına göre %22,56, bir önceki yılın aynı ayına göre %25,24 ve on iki aylık ortalamalara göre %14,90 artış gerçekleşti.

Enflasyon fiyat endeksi, Kasım 2018
[2003=100]

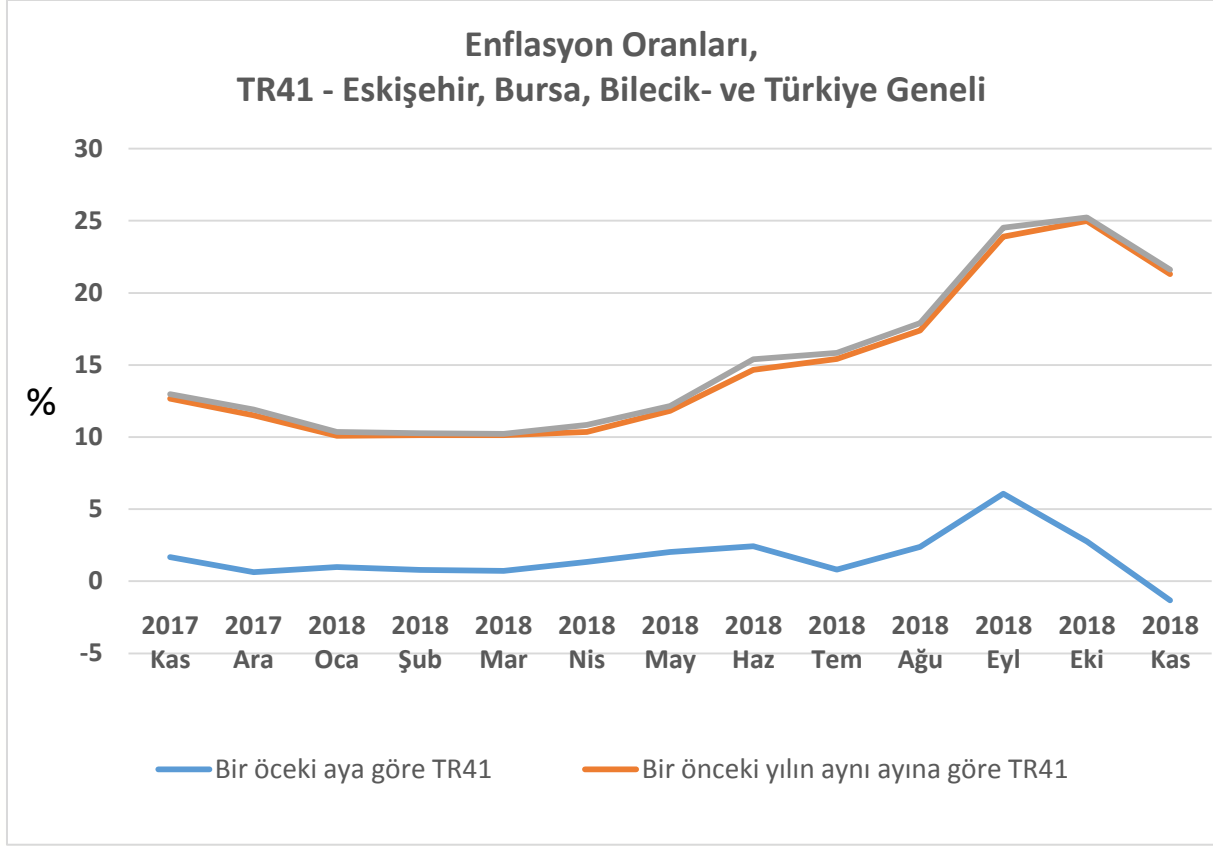
Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık %1,44 düştü. TÜFE'de (2003=100) 2018 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %1,44 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre %20,79, bir önceki yılın aynı ayına göre %21,62 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,63 artış gerçekleşti.

2018'in mayıs ayından itibaren enflasyonda yaşanan artış eğiliminin Kasım ayı itibarı ile nefeslendiği anlaşılmaktadır. Ancak baz etkisinden dolayı enflasyon oranında arzulan düşüşün 2019 yılı Temmuz ya da Ağustos ayından itibaren olacağını söylemek mümkündür.

Kaynak: TÜİK

2. TÜFE ORANLARI

Tüketici Fiyat Endeksi	Bir önceki aya göre değişim oranı	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	(Türkiye geneli için)
TR41Eskişehir, Bursa, Bilecik	(%)	(%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)
2017 Eki	1,87	11,54	11,9
2017 Kas	1,68	12,66	12,98
2017 Ara	0,63	11,52	11,92
2018 Oca	0,98	10,1	10,35
2018 Şub	0,79	10,14	10,26
2018 Mar	0,72	10,14	10,23
2018 Nis	1,35	10,35	10,85
2018 May	2,03	11,82	12,15
2018 Haz	2,43	14,66	15,39
2018 Tem	0,81	15,42	15,85
2018 Ağu	2,38	17,39	17,9
2018 Eyl	6,08	23,89	24,52
2018 Eki	2,77	24,98	25,24
2018 Kas	-1,33	21,29	21,62

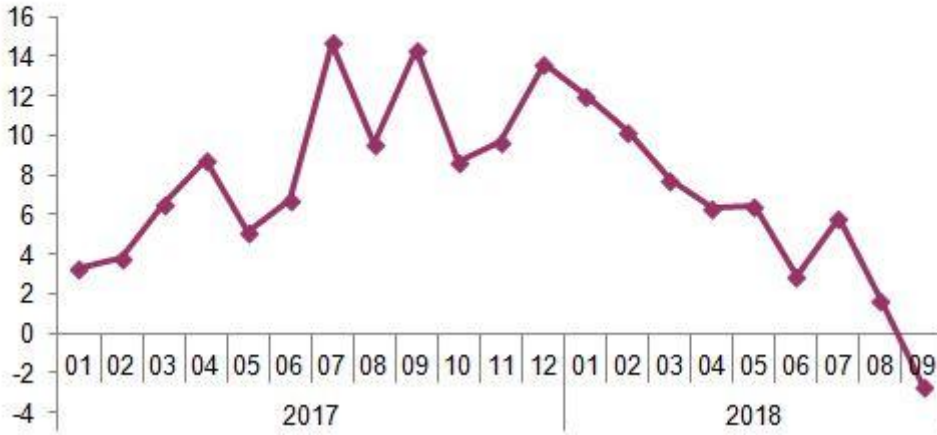

Türkiye’de 2018 yılının Nisan ayından itibaren enflasyonda bir artış süreci yaşanmış ve bu süreç Temmuz ve Eylül ayları arasında hızını ciddi boyutlara taşımıştı. Özellikle maliyetlerdeki artışın getirdiği bu enflasyonist baskı halen devam etmekte olsa da nihayet Kasım itibarı ile aylık olarak düşüş rakamına ulaşılmıştır. Ekime göre TR41 bölgesinde % 1,33’lük ve Türkiye genelinde % 1,44’lük aylık deflasyon rakamları gelmiştir. Üretici fiyatlarında da bir soğuma yaşansa da, maliyetlerin yarattığı baskının ciddi bir bölümü tüketici fiyatlarına henüz yansımamıştır. Önümüzdeki süreçte bu ilişki tüketici fiyatları açısından enflasyon oranının seyrinde önemli bir belirleyici olacaktır.

3. SANAYİ ÜRETİMİ

Takvim etkisinden arındırılmış yıllık değişim oranları, Eylül 2018
[2015=100]

Yıllık değişim
oranı (%)

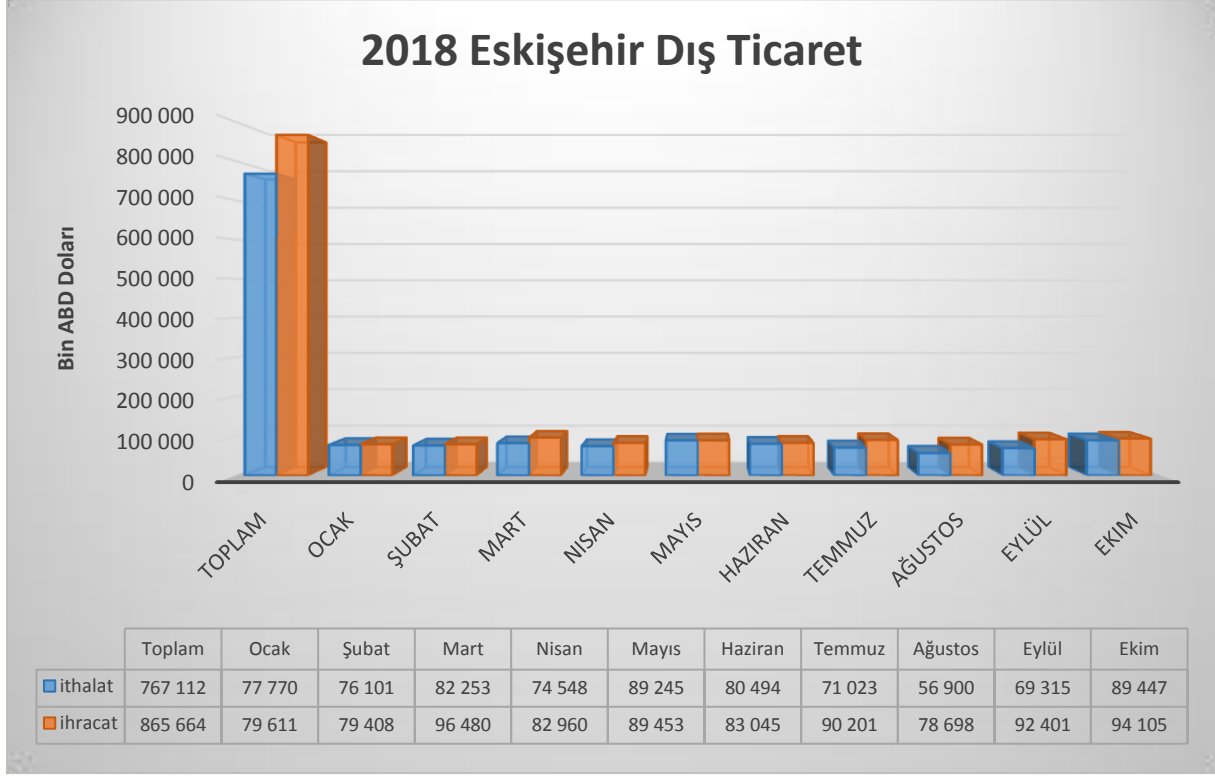

Sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %2,7 azaldı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2018 yılı Eylül ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %5 artarken, imalat sanayi sektörü endeksi %3,2 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,3 azaldı.

Sanayi üretimi bir önceki aya göre %2,7 azaldı. Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2018 yılı Eylül ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %1,3, imalat sanayi sektörü endeksi %2,8 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %2,5 azaldı.

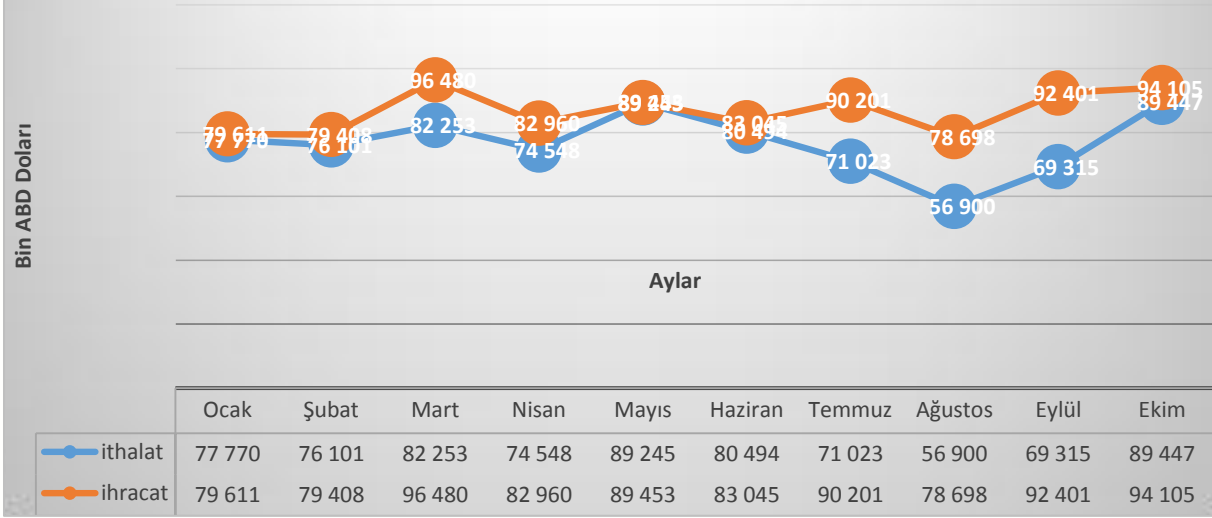
Kaynak: TÜİK

4. DIŞ TİCARET

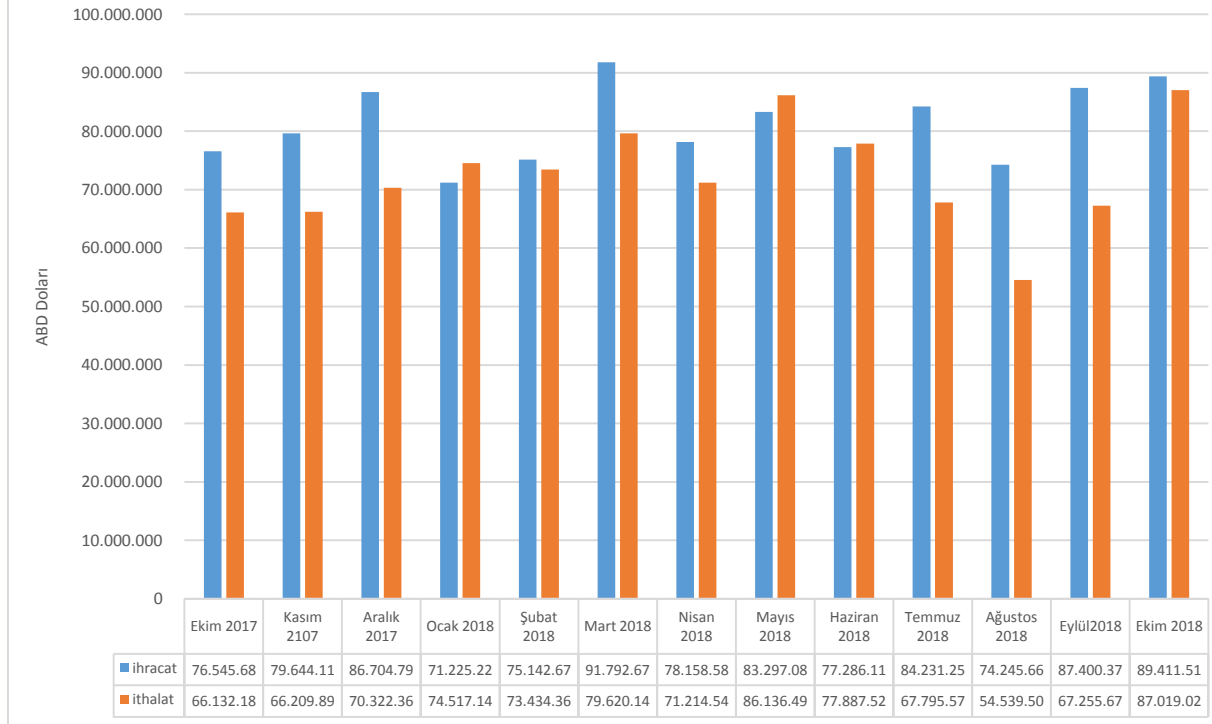

Ekim ayında da Eskişehir'in dış ticaret rakamlarındaki genel eğilimin devam ettiği izlenmektedir. İhracat rakamı bu yıl içerisinde Mart ayından sonraki ikinci en iyi rakama ulaşmıştır. Ancak döviz kurunda yaşanan TL'nin değer kaybına ait sürecin bir nebze terse dönmüş olması ihracat rakamları üzerinde gelecek aylarda bir parça olumsuzluk yaratabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. İhracat Eylül'den Ekim ayına 2 milyon dolar da olsa artış göstermiş ve 94 milyon doların üzerinde bir rakama ulaşmıştır. Eylül'den Ekim'e ithalatta yaşanan artış ise çok ciddi boyuttadır. Eylül'de 70 milyon doların hemen altında olan ithalat rakamı Ekim'de neredeyse 90 milyon dolara ulaşmış ve ihracatın ithalatı karşılama oranı oldukça düşmüştür. Yine de Eskişehir için dış ticarete fazla verme geleneği devam etmiştir.

2018 Eskişehir İhracat- İthalat Seyri

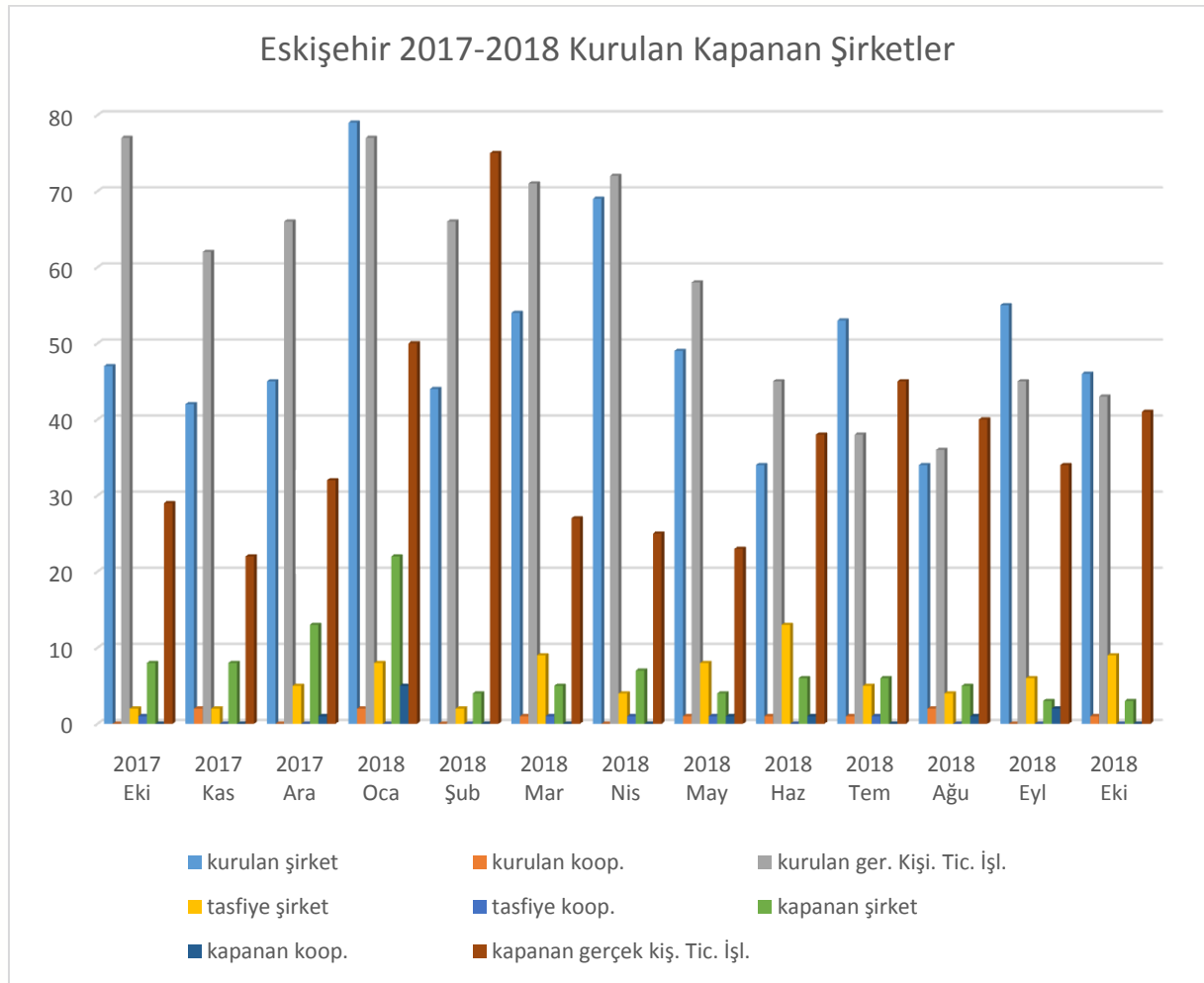

2017 Ekim -2018 Ekim Eskişehir İmalat Sektörü İthalat-İhracat

Eskişehir ili imalat sektörü dış ticaret rakamlarına bakıldığında pozitif görünümün korunduğu söylenebilir. İhracat neredeyse 90 milyon dolara ulaşarak son bir yılda Mart 2018 dışındaki en iyi rakamı elde etmiştir. Ancak ilginç gelişme ithalat sektöründe yaşanmıştır. Haziran ayından sonra imalat sektörü için ithalat ve ihracat arasındaki makas açılmış bir şekilde kalmıştı. Ancak Ekim ayı geldiğinde ithalat rakamının ihracatla hemen hemen aynı düzeye geldiği görülmektedir. İhracatın ithal ara mala ve girdiye bağımlılığı düşünüldüğünde bu artışın gelecek aylardaki ihracat rakamlarına olumlu yansması da beklenebilir.

5. AÇILAN- KAPANAN ŞİRKETLER

	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2017 Eki	47	0	77	2	1	8	0	29
2017 Kas	42	2	62	2	0	8	0	22
2017 Ara	45	0	66	5	0	13	1	32
2018 Oca	79	2	77	8	0	22	5	50
2018 Şub	44	0	66	2	0	4	0	75
2018 Mar	54	1	71	9	1	5	0	27
2018 Nis	69	0	72	4	1	7	0	25
2018 May	49	1	58	8	1	4	1	23
2018 Haz	34	1	45	13	0	6	1	38
2018 Tem	53	1	38	5	1	6	0	45
2018 Ağu	34	2	36	4	0	5	1	40
2018 Eyl	55	0	45	6	0	3	2	34
2018 Eki	46	1	43	9	0	3	0	41

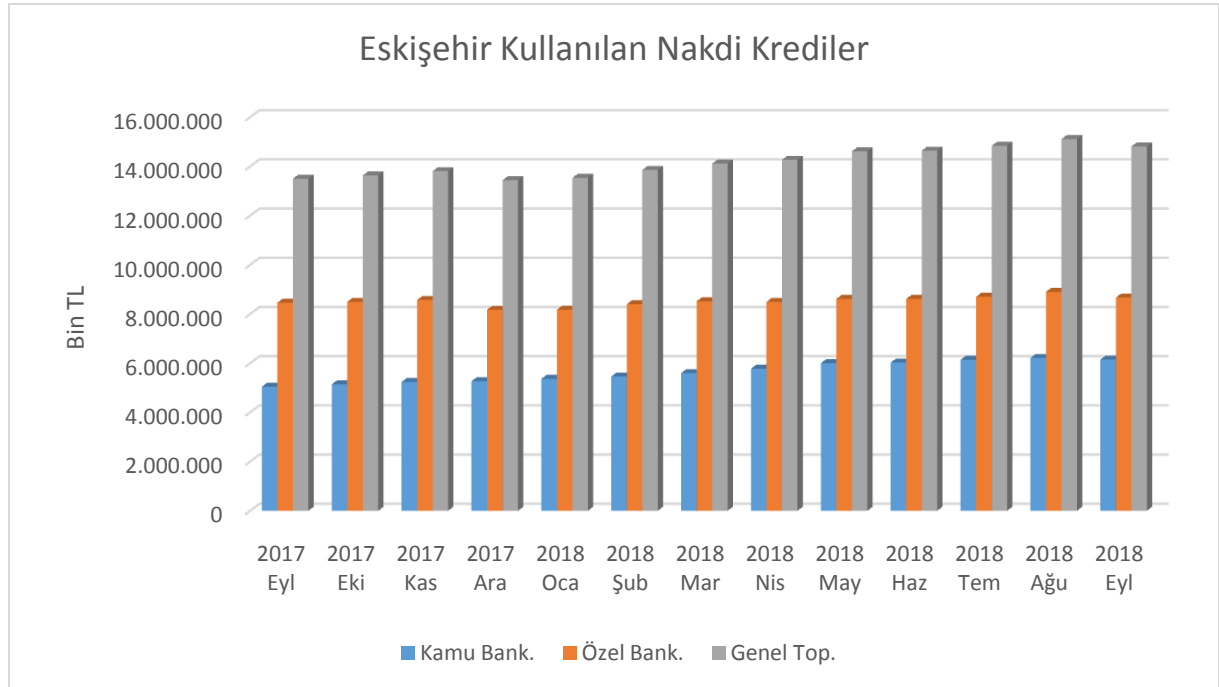
Eskişehir'de Ekim ayında kurulan şirket sayısına bakıldığında dalgalı seyrin devam ettiği anlaşılmaktadır. Yine de Eylülden Ekime ciddi bir değişim yaşanmamıştır. Ekim ayında Eskişehir'de şirket, kooperatif ya da ticari işletme sayısı toplamda 90 adet olarak gerçekleşmiştir. Eylül ayına göre % 10'luk hafif bir düşüş söz konusudur.

2018 Ekim ayında Eskişehir'de kapanan ya da tasfiye olan şirket, kooperatif ya da ticari işletme sayısı 53 olarak gerçekleşmiştir. Eylül ayında bu rakam 45 iken Ekim ayında hafif de olsa bura da da negatif bir durum izlenmektedir.

Hem kurulan hem de kapanan şirket sayılarına bakıldığında Ekim ayının 2018 yılı trendine benzer rakamlar sunduğu söylenebilir. Ancak 2018 Ekim ayı rakamlarını 2017 aynı ayı ile kıyasladığımızda durum değişmektedir. Kurulan sayısı Ekim 2017'de 124 iken kapanan sayısı ise 40 olarak gerçekleşmişti. Kurulan şirket sayısı 2017 Ekiminden 2018 Ekimine 124'ten 90'a ciddi bir düşüş ve kapanan şirket sayısı ise 40'tan 53'e ılımlı bir artış göstermiştir.

6. KREDİLER

	Nakdi Krediler (Bin TL)		
	Kamu Bankaları	Özel Bankalar	Genel Toplam
2017 Eyl	5.039.764	8.459.158	13.498.922
2017 Eki	5.138.885	8.492.252	13.631.137
2017 Kas	5.235.295	8.568.872	13.804.167
2017 Ara	5.266.699	8.169.631	13.436.330
2018 Oca	5.362.991	8.170.953	13.533.944
2018 Şub	5.457.087	8.396.401	13.853.488
2018 Mar	5.594.376	8.516.803	14.111.180
2018 Nis	5.776.290	8.489.623	14.265.913
2018 May	5.999.791	8.612.159	14.611.950
2018 Haz	6.024.141	8.612.834	14.636.975
2018 Tem	6.135.728	8.699.045	14.834.773
2018 Ağu	6.210.285	8.899.093	15.109.378
2018 Eyl	6.143.131	8.666.430	14.809.561

Türkiye ekonomisinin özellikle Ağustos ayından itibaren daha ciddi hissettiği istikrarsızlığın bir yansıması da Eskişehir'de Eylül ayında kullanılan nakdi kredilerde görülmektedir. Son bir yıl içerisinde kullanılan nakdi kredilerde yalnızca geçen yılın Aralık ayında bir düşüş izlenmişken, Eylül ayında yine küçük de olsa bir düşüş yaşanmıştır. Her ne kadar hacim olarak bu düşüş önemsiz gibi görünse de bu rakamın Ekim ve Kasım aylarında nasıl geleceğine dair bir ipucu olarak değerlendirmek mümkündür.

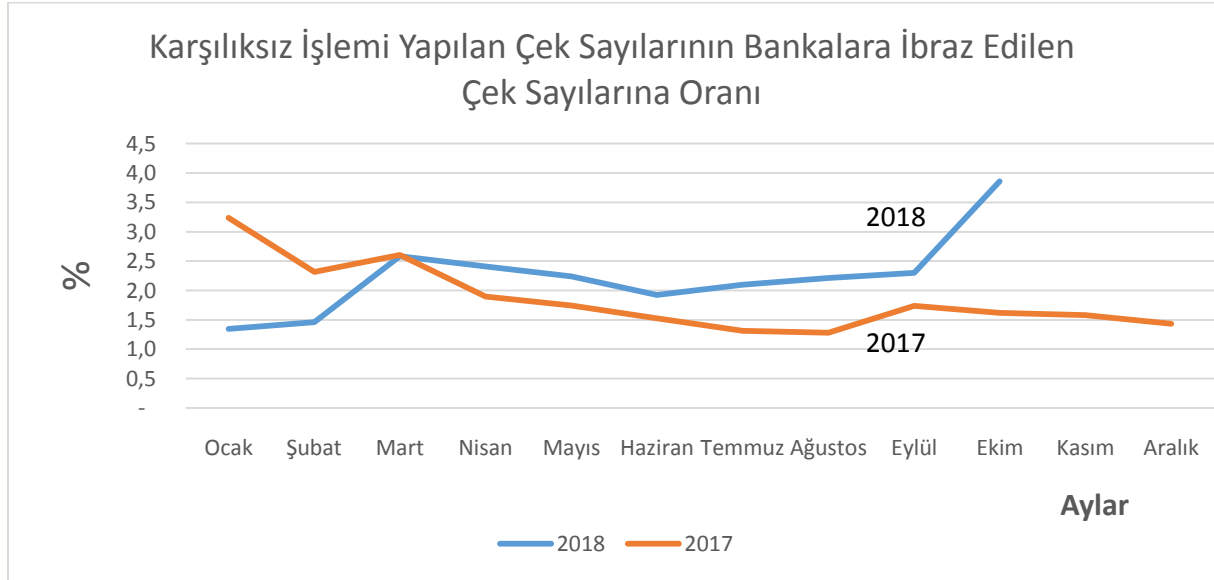
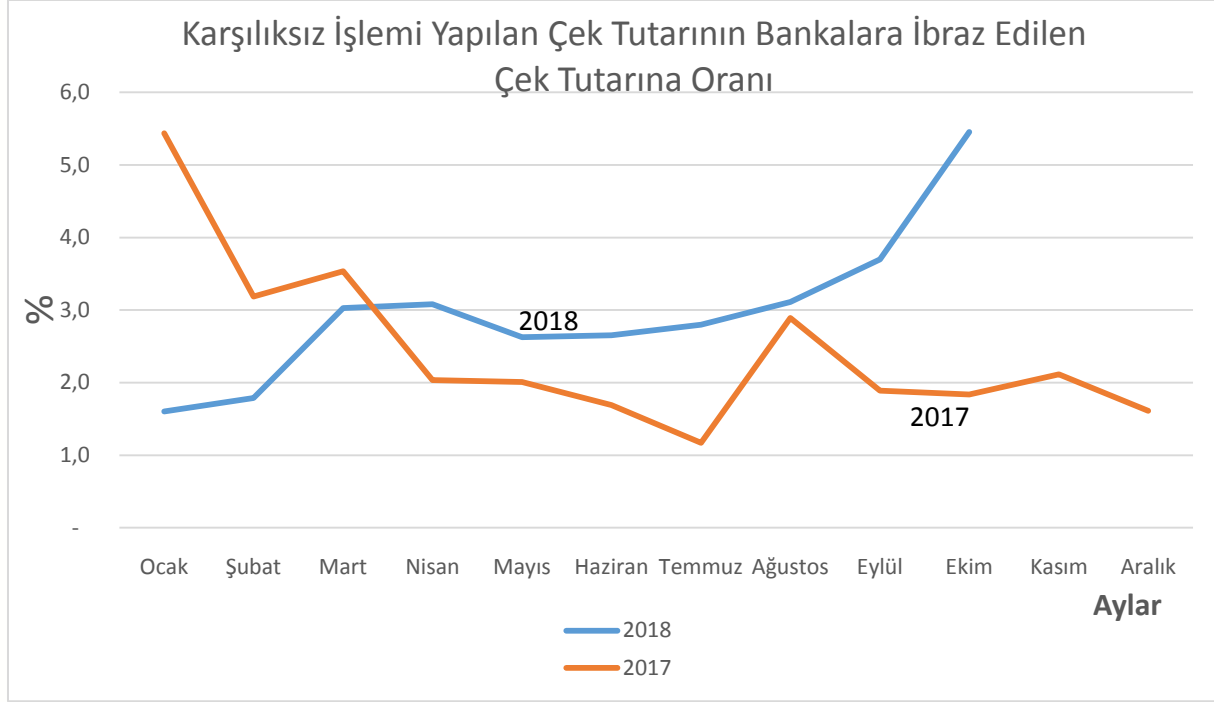
2018 Ağustos ayında Eskişehir’de kullanılan nakdi kediler 15 milyar TL’yi aşmışken bu rakam Eylül ayı ile birlikte yine 15 milyon TL’nin altına çekilmiştir.

7. ÇEK-SENET İŞLEMLERİ

Eskişehir İli Protesto Edilen Senet; Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek ve İbrahim Ödenen Çek Verileri

	Protesto Edilen Senet Sayıları (2.000 TL ve üzeri senetler)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	527	433	481	473	488	534	548	584	597	621		
2017	578	505	594	516	553	540	542	559	567	594	605	568
	Protesto Edilen Senet Tutarları (Bin TL) (2.000 TL ve üzeri senetler)											
2018	16.807	5.039	5.220	10.723	5.688	6.775	8.662	6.705	20.842	17.709		
2017	12.188	4.382	7.667	9.436	5.883	5.106	6.024	4.939	10.002	7.256	7.145	12.362
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Sayıları											
2018	305	215	290	483	351	162	468	337	217	905		
2017	683	347	406	174	397	227	209	131	263	382	258	141
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Tutarları (Bin TL)											
2018	10.451	8.028	12.067	17.943	12.942	9.095	19.391	15.744	13.935	40.016		
2017	27.686	12.275	14.958	6.455	11.162	6.812	5.141	9.783	7.955	11.363	10.412	5.799
	İbrahim Ödenen Çek Sayıları											
2018	22.362	14.487	10.946	19.579	15.325	8.268	22.120	14.903	9.052	22.534		
2017	20.399	14.619	15.171	8.999	22.385	14.644	15.737	10.111	14.864	23.259	16.083	9.692
	İbrahim Ödenen Çek Tutarları											
2018	640.812	441.129	386.341	564.161	480.175	333.815	666.278	490.173	364.775	693.556		
2017	481.292	372.613	408.168	310.415	544.179	395.754	433.819	328.623	413.235	607.211	481.520	353.840
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Sayılarının Bankalara İbrahim Edilen Çek Sayılarına Oranı											
2018	1,3	1,5	2,6	2,4	2,2	1,9	2,1	2,2	2,3	3,9		
2017	3,2	2,3	2,6	1,9	1,7	1,5	1,3	1,3	1,7	1,6	1,6	1,4
	Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Tutarının Bankalara İbrahim Edilen Çek Tutarına Oranı											
2018	1,6	1,8	3,0	3,1	2,6	2,7	3	3,1	3,7	5,5		
2017	5,4	3,2	3,5	2,0	2,0	1,7	1,2	2,9	1,9	1,8	2,1	1,6

Eskişehir’de protesto edilen senet tutarlarına baktığımızda Eylülde yaşanan aşırı sıçramanın Ekim ayında bir nebze olsun söndüğü izlenmektedir. Yine de, 2018 yılında Nisan hariç 10 milyon TL’nin üzerine çıkmayan rakam Eylülde olduğu gibi Ekimde de yüksek miktarını korumuş ve 17 milyon TL boyutlarında gerçekleşmiştir. 2017 yılı Ekim ayına bakıldığında protesto edilen senet tutarlarında 2 katından fazla artış vardır. Bununla birlikte karşılıksız işlemi yapılan çek tutarlarına bakıldığında Ekim rakamı tüm 2017 ve 2018 rakamlarımdan bambaşka ve en yüksek değere ulaşmıştır. Tüm 2017 ve 2018’in en kötü aylarında bile 20 milyon TL’ye ulaşmayan karşılıksız çek tutarı Ekim ayında 40 milyon TL’ye ulaşmıştır. Bu rakam Eylül ayına göre 3 kat geçen yılın aynı ayına göre 4 katlık bir artışa işaret etmektedir. Her ne kadar ibrazında ödenen çek tutarlarına oranı % 5,5’larda kalsa ve önemsiz gibi görünse de bu oranda da 2-3 bandında 5,5’lara ciddi bir sıçrama görülmektedir. Türkiye geneline paralel bir sonuç olmakla birlikte reel sektör için ciddi sıkıntı sinyalleri kendini göstermektedir.

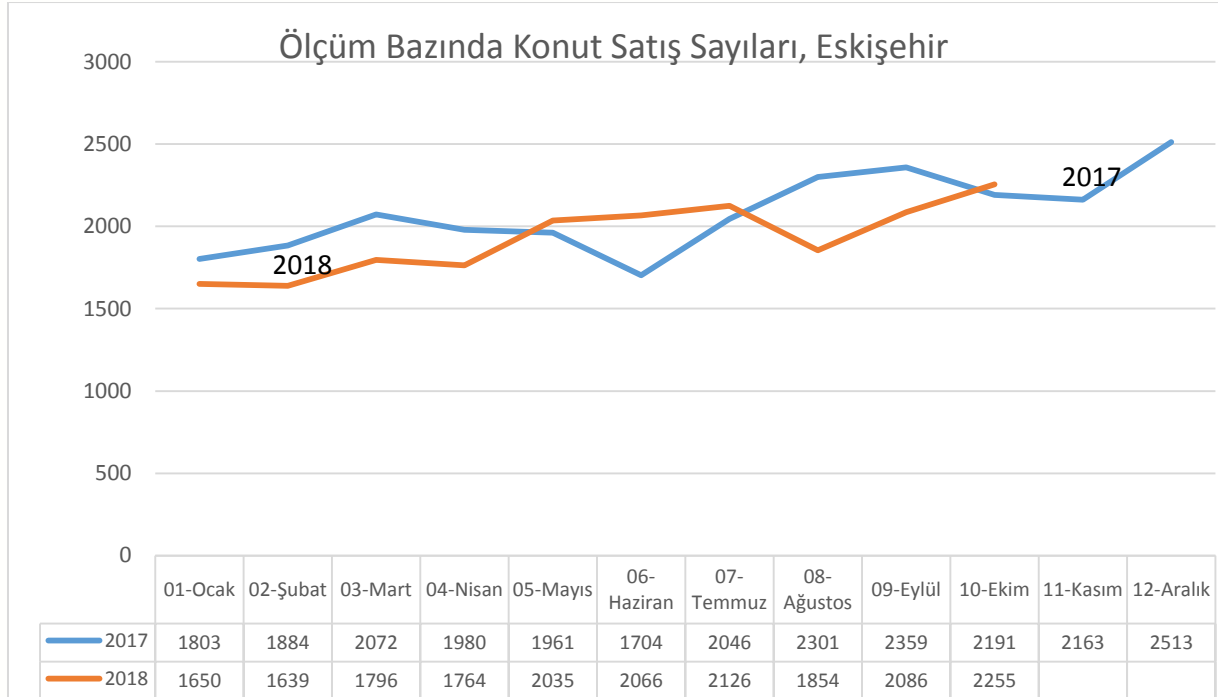

Ekim 2018 itibarı ile Eskişehir'de karşılıksız işlemi yapılan çek sayılarının ve tutarlarının bankalara ibraz edilenlere oranlarına göre eğilimdeki artış halen devam etmektedir. Özellikle karşılıksız işlemi yapılan çek tutarlarının bankalara ibrazında ödenenlere oranlarındaki Ağustos, Eylül ve Ekimde yaşanan artış trendi dikkate alınmalıdır. 2018'in 2017'e göre bu anlamda negatif olan görünümü son 3 ay içerisinde daha da negatif bir seyir halini almıştır. 2017 Ekiminde karşılıksız çek tutarlarının ibrazında ödenenlere oranları % 2'nin altında iken bu yıl Ekim ayında bu oran % 5'in üzerine çıkmıştır.

8. KONUT SATIŞ VERİLERİ

Konut Satış Sayıları, Eskişehir ve Türkiye

Konut Satışları	Eskişehir	Türkiye	Esk/Türk(%)
2017 Eki	2191	122882	1,78
2017 Kas	2163	122732	1,76
2017 Ara	2513	132972	1,89
2018 Oca	1650	97019	1,70
2018 Şub	1639	95953	1,71
2018 Mar	1796	110905	1,62
2018 Nis	1764	103087	1,71
2018 May	2035	119655	1,70
2018 Haz	2066	119413	1,73
2018 Tem	2126	123878	1,72
2018 Ağu	1854	105154	1,76
2018 Eyl	2086	127327	1,64
2018 Eki	2255	146536	1,54

2018 Ekim ayında konut satış rakamları Eskişehir için artış göstermiş olsa da bu artış oranı Türkiye genelindeki artış oranının altında kalmıştır. Eylülde 2086 olan konut satış sayısı Ekimde 2255'e çıkmıştır. Eskişehir konut satışlarının tüm Türkiye'deki satışlardan aldığı pay Ekim ayında % 1,54 olarak son bir yılın en düşük rakamına erişmiştir. Her şeye rağmen 2018 Ekim ayındaki satışlar yeniden 2017 aynı ayının rakamlarını yakalamış ve geçmiştir.